

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Zuzanna Rudzińska - Bluszcz

BK-VII.0520.194.2025
Warszawa, 13 czerwca 2025 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

przekazuję odpowiedź na interpelację nr 9620 złożoną do Ministra Sprawiedliwości przez Panią Posłankę Olgę Ewę Semeniuk - Patkowską *w sprawie przygotowywanych zmian w zakresie działalności firm windykacyjnych, w szczególności dotyczących przedawnienia roszczeń.*

Ad 1, 2, 4

Terminy przedawnienia roszczeń zostały uregulowane w ustawie z 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061 ze zm.). Ministerstwo Sprawiedliwości nie pracuje obecnie nad zmianą obowiązujących przepisów. Kwestia przedawnienia roszczeń należy do zagadnień o charakterze materialnoprawnym, które powinny być rozstrzygane przez organ powołany do sprawowania wymiaru sprawiedliwości w postępowaniu rozpoznawczym.

Natomiast, w ramach przygotowania nowelizacji Kodeksu cywilnego, prace nad reformą regulacji przedawnienia prowadzi Komisja Kodyfikacyjna Prawa Cywilnego. Podczas posiedzenia w styczniu 2025 roku Komisja przyjęła zasadnicze kierunki zmian przepisów o przedawnieniu, w celu ich uproszczenia i uspoźnienia. W ramach Komisji został powołany Zespół problemowy do spraw przedawnienia i terminów zawitych, który

odpowiada za przygotowanie propozycji pierwszej części nowelizacji Kodeksu cywilnego w zakresie przedawnienia (Tytuł VI Księgi Pierwszej Kodeksu cywilnego). Dotychczasowe prace mają charakter roboczy, a przygotowany w ich ramach projekt, celem nadania mu dalszego biegu, wymaga przyjęcia przez całą Komisję.

Gdy Zespół i następnie Komisja zakończą prace nad projektem zostanie on upubliczniony na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/projekty-aktow-prawnych3>

Z chwilą przedstawienia Ministrowi Sprawiedliwości projektu wypracowanego przez Komisję Kodyfikacyjną Prawa Cywilnego, dalsze prace legislacyjne, w tym konsultacje projektu, będą prowadzone zgodnie z ogólnymi zasadami prac nad projektami dokumentów rządowych. W myśl art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2025 r. poz. 677), projekty założeń projektów ustaw, projekty ustaw oraz projekty rozporządzeń podlegają udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania projektów do uzgodnień z członkami Rady Ministrów. Zgodnie z art. 6 tejże ustawy z chwilą udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej wykazu dotyczącego projektów ustaw, co do których określono planowany termin ich przyjęcia przez Radę Ministrów, a w przypadku gdy projekt nie był zawarty w żadnym z wykazów, z chwilą udostępnienia projektu w Biuletynie Informacji Publicznej, udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej podlegają również wszelkie dokumenty dotyczące prac nad projektem.

Projekt regulacji - po wpisaniu do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów - jest kierowany do uzgodnień międzyresortowych, konsultacji publicznych i opiniowania oraz jest publikowany w Biuletynie Informacji Publicznej. Wtedy też wszystkie zainteresowane osoby bądź podmioty mogą się z nim zapoznać i wyrazić swoje stanowisko w przedmiocie danego projektu. Podkreślenia wymaga, że to właśnie proces konsultacji publicznych, jest nakierowany na pozyskanie stanowisk podmiotów spoza sektora organów i instytucji państwowych.

Ad 3

Ministerstwo Sprawiedliwości nie planuje obecnie przygotowania zmiany Kodeksu postępowania cywilnego w zakresie wprowadzenia równoległych instrumentów ochronnych dla dłużników, takich jak wskazane w interpelacji obowiązkowa informacja o wierzytelności czy możliwość łatwego kwestionowania roszczenia.

Już teraz na gruncie ustawy z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 1568 z zm., dalej „k.p.c.”), dostępny jest szereg instrumentów, których celem jest zabezpieczenie praw dłużników w zakresie możliwości kwestionowania skierowanego przeciwko nim roszczenia.

Ma to miejsce począwszy od etapu jeszcze przed wszczęciem postępowania sądowego, gdy wierzyciel powinien podjąć próbę mediacji lub innego pozasądowego sposobu rozwiązania sporu, co najczęściej przejawia się poprzez skierowanie do dłużnika ostatecznego przedsądowego wezwania do zapłaty. Jeżeli jednak dłużnik pozostawi skierowane do niego wezwanie bez odpowiedzi i wierzyciel wnieśli pozew do sądu, to na tym etapie dłużnik (pozwany) jest wzywany do złożenia odpowiedzi na pozew.

Dodatkowo Kodeks postępowania cywilnego przewiduje szereg innych pouczeń w przedmiocie uprawnień i obowiązków stron/uczestników postępowania. Na etapie postępowania egzekucyjnego w myśl art. 805 § 1 zdanie pierwsze k.p.c., przy pierwszej czynności egzekucyjnej doręcza się dłużnikowi zawiadomienie o wszczęciu egzekucji, z podaniem treści tytułu wykonawczego i wymienieniem sposobu egzekucji oraz z pouczeniem o możliwości, terminie i sposobie wniesienia środka zaskarżenia na postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności, a także sporządzony przez organ egzekucyjny odpis tytułu wykonawczego albo zweryfikowanego przez komornika dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 3 k.p.c.

Jeżeli dłużnik nie kwestionuje całej egzekucji, a tylko określone czynności komornika, ma prawo do złożenia skargi na czynności komornika, o terminie i sposobie której wniesienia komornik ma obowiązek pouczyć strony i uczestników postępowania

niezastępowanych przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej. Skarga ma charakter Nielimitowany z tego względu, że osoba uprawniona do jej złożenia może z tego uprawnienia skorzystać każdorazowo, gdy uzna, że działalność komornika w toku postępowania jest wadliwa.

Ponadto oprócz obowiązku udzielania pouczeń, funkcją informacyjną komornika jako organu egzekucyjnego, objęty jest także obowiązek udzielania wyjaśnień o stanie sprawy (art. 763 k.p.c.). Poza tym dłużnikowi na podstawie art. 840 k.p.c. przysługuje możliwość wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, którego funkcją jest obrona przed egzekucją poprzez podważenie zasadności lub dopuszczalności egzekucji. Zgodnie z brzmieniem § 1 tego artykułu dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

- przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście (pkt 1);
- po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne, a także na zarzucie potrącenia (pkt 2);
- małżonek, przeciwko któremu sąd nadał klauzulę wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c., wykaże, że egzekwowane świadczenie wierzycielowi nie należy się, przy czym małżonkowi temu przysługują zarzuty nie tylko z własnego prawa, lecz także zarzuty, których jego małżonek wcześniej nie mógł podnieść (pkt 3).

W myśl § 2 ww. artykułu, jeżeli podstawą egzekucji jest tytuł pochodzący od organu administracyjnego, do stwierdzenia, że zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane, powołany jest organ, od którego tytuł pochodzi.

Natomiast przepis art. 841 k.p.c. przewiduje możliwość wytoczenia przez osobę trzecią, której prawa zostały naruszone wskutek skierowania do nich egzekucji powództwa ekscydencyjnego (interwencyjnego). Naruszenie dotyczy prawa materialnego, nie zaś procesowego. Powództwo ekscydencyjne nie jest więc środkiem do usuwania uchybień proceduralnych organów egzekucyjnych, lecz środkiem prawnym chroniącym prawa podmiotowe osoby trzeciej, które naruszone zostały wszczętą egzekucją.

W związku z powyżej opisanymi instrumentami prawnymi zabezpieczającymi prawa dłużnika, Ministerstwo Sprawiedliwości obecnie nie dostrzega potrzeby wprowadzenia nowych regulacji w tej materii.

Z wyrazami szacunku

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/